

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 2 februari 1945 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bestridande av vissa kostnader för utredning rörande Klingvallsåns regleringsföretag år 1939 i Malmöhus län.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 8 december 1944 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 5, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva att till bidrag för bestridande av kostnader för utredning m. m. rörande Klingvallsåns regleringsföretag år 1939 i Malmöhus län må från statens avdikningsanslag utgå ett belopp av 6 650 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet, i den mån ej därför redogöres närmare i det följande, hänvisa till statsrådsprotokollet.

I anledning av ansökan av överhovstallmästaren friherre Hans Otto Ramel å Övedskloster m. fl. verkställde extra lantbruksingenjören Thore Möller och civilingenjören K. H. Håård efter vederbörligt förordnande och med biträde av gode män synförrättning angående reglering av Klingvallsån med tillflöden för torrläggning av mark inom Everlövs, Bläntarps, Vombs, Björka, Ilstorps, Södra Åsums och Sövde socknar av Malmöhus län. I utlåtande den 14 november 1939 förklarade synemännen, som ansågo att företaget vore av sådan omfattning att detsamma borde hänföras till vattenavledning enligt 7 kap. vattenlagen, att laga hinder mot företagets utförande icke föreläge. Företaget skulle benämnas Klingvallsåns regleringsföretag år 1939.

Över synemännens utlåtande anförde kammarkollegiet besvär vid Söderbygdens vattendomstol under yrkande om undanröjande av synemännens utlåtande. Vattendomstolen fann i utslag den 1 juli 1940 att företaget visserligen skulle inverka menligt på landets djur- och växtvärld men att hinder för företagets genomförande icke kunde på grund därav anses föreligga. Med hänsyn härtill och då anledning till anmärkning mot synemännens båtnadsuppskattning och kostnadsberäkningar icke förefunnes, ogillade vattendomstolen de anförda besvären.

Vattenöverdomstolen, varest kammarkollegiet sökte ändring i vattendomstolens utslag, fann i dom den 29 april 1941, att ett genomförande av företaget skulle förorsaka sådan bestående ändring av naturförhållandena att

betydande förlust för landets djurvärld vore att befara. Vid sådant förhållande kunde på grund av stadgandet i 7 kap. 39 § första stycket andra punkten vattenlagen det sökta tillståndet icke meddelas. Vattenöverdomstolen förklarade därför, med upphävande av vattendomstolens utslag, att företaget icke finge komma till stånd samt att förrättningskostnaderna skulle mellan sökandena fördelas i förhållande till den båtnad av företaget som för envar av dem beräknats.

Sedan målet fullföljts till Kungl. Maj:t, fann Kungl. Maj:t i dom den 30 mars 1942 lika med vattenöverdomstolen att på grund av bestämmelserna i 7 kap. 39 § första stycket andra punkten vattenlagen hinder mötte mot ett förslag av den omfattning, som avsåges i synenämndens utlåtande, och prövade därför rättvist fastställa det slut vattenöverdomstolens dom innehölle.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift den 30 november 1943 ha friherre Ramel, Gustaf Nilsson, Knut Nilsson, Anders Nilsson, Olof Schönbeck, Karl Persson, Nils Nilsson i Veberöd, Karl Jönsson, Nils Jönsson, Edvin Persson och Nils Nilsson i Kumlatofta, alla såsom sökande till förenämnda syneförrättning, hemställt om ersättning av statsmedel med 11 590 kronor 47 öre, utgörande kostnader för syneförrättningen rörande företaget och den därefter följande rättegången m. m.

Av en vid sökandenas skrift fogad uppställning framgår, att de fått vidkännas följande kostnader för företaget.

Kostnader för syneförrättning inklusive godemansarvoden samt hantlangnings- och materialkostnader	kronor	8 863: 13
Räntor å lån	»	1 647: 00
Arvoden till företagets aktförvarare	»	300: 00
Kostnader för rättegång samt porton	»	480: 34
Kostnader för ansökan om bidrag av statsmedel till utredningskostnaderna	»	300: 00

Summa kronor 11 590: 47.

I ärendet ha utlåtanden avgivits av lantbruksstyrelsen och statskontoret.

Lantbruksstyrelsen har anfört bland annat att till ifrågavarande kostnader med undantag dock för räntor eller (8 863: 13 + 1 080: 34 =) 9 943 kronor 47 öre syntes enligt 14 § kungörelsen den 30 juni 1939 angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag statsbidrag kunna utgå med 75 procent därav eller med i runt tal 7 450 kronor.

Statskontoret har anfört följande.

Som lantbruksstyrelsen framhållit, har genom medgivande av 1943 års riksdag viss ersättning utgått för utredningskostnader i ett med föreliggande ärende likartat fall. Ifrågavarande ersättning, som beräknats i enlighet med de i 14 § kungörelsen den 30 juni 1939 angivna grunderna, avsåg emellertid endast att gottgöra intressenterna kostnaderna för syneförrättningen inklusive godemansarvoden samt hantlangnings- och materialkostnader. Lantbruksstyrelsen har i nu föreliggande framställning tillstyrkt ersättning — förutom för kostnader för syneförrättningen med 8 863 kronor 13 öre — jämväl

för vissa därefter samt under målets prövning vid vederbörande domstolar intressenterna åsamkade kostnader med sammanlagt 1 080 kronor 34 öre.

Statskontoret kan för sin del icke förorda, att sökandena erhålla ersättning efter andra grunder, än som enligt vad förut sagts tillämpats av 1943 års riksdag. Enligt ämbetsverkets mening bör därför gottgörelsen beräknas å de för syneförrättningen upptagna kostnaderna, 8 863 kronor 13 öre, och således bestämmas till $\left(\frac{75 \times 8\,863:13}{100} =\right)$ 6 647 kronor 35 öre eller i runt tal 6 650 kronor.

Föredraganden, statsrådet Rubbestad, har anfört följande:

»I likhet med lantbruksstyrelsen och statskontoret anser jag skäligt, att sökandena till ifrågavarande företag av statsmedel erhålla bidrag till de direkta kostnader för det planerade företaget, som de fått vidkännas. Bidraget synes böra utgå i enlighet med de i 14 § kungörelsen den 30 juni 1939 (nr 431) angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag angivna grunderna och bör, med hänsyn till vad statskontoret anfört, beräknas å de för syneförrättning m. m. upptagna kostnaderna, 8 863 kronor 13 öre. På grund härav förordar jag, att för ifrågavarande ändamål må anvisas ett belopp av i runt tal 6 650 kronor, vilket belopp bör utgå av statens avdikningsanslag. Härtill synes riksdagens medgivande böra inhämtas. Beloppet torde icke böra inräknas i det belopp, som enligt riksdagens medgivande för visst år må beviljas jämlikt gällande bestämmelser för avdikningsanslagets användning.»

Kungl. Maj:ts förevarande förslag ansluter sig till de principer riksdagen tidigare i ett liknande ärende givit uttryck åt. Utskottet har därför intet att erinra mot förslaget och hemställer följaktligen,

Utskottet.

att riksdagen må bifalia förevarande proposition.

Stockholm den 2 februari 1945.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 2.